

УДК 338.2:330.322:656.7:061.5(477)(045)

В.А. Василенко
аспірант Національного авіаційного університету

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ АВІАТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ПРИ ФІНАНСОВІЙ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

У забезпеченні виходу економіки з кризового стану і стабільного її розвитку вирішальну роль відіграє науково обґрунтована інвестиційно-інноваційна політика держави. Саме вона визначає реальні джерела, напрямки і структуру інвестицій, здійснення раціональних і ефективних відтворювальних процесів під виконання загальнодержавних, регіональних і місцевих соціально-економічних і технологічних програм, відтворювальних процесів на макро- і мікроекономічному рівнях.

Низька інвестиційна привабливість авіаційної галузі пояснюється її недостатнім інтелектуальним і технологічним рівнем. На рис. 1 подані основні системні проблеми сучасності в авіаційній галузі України.

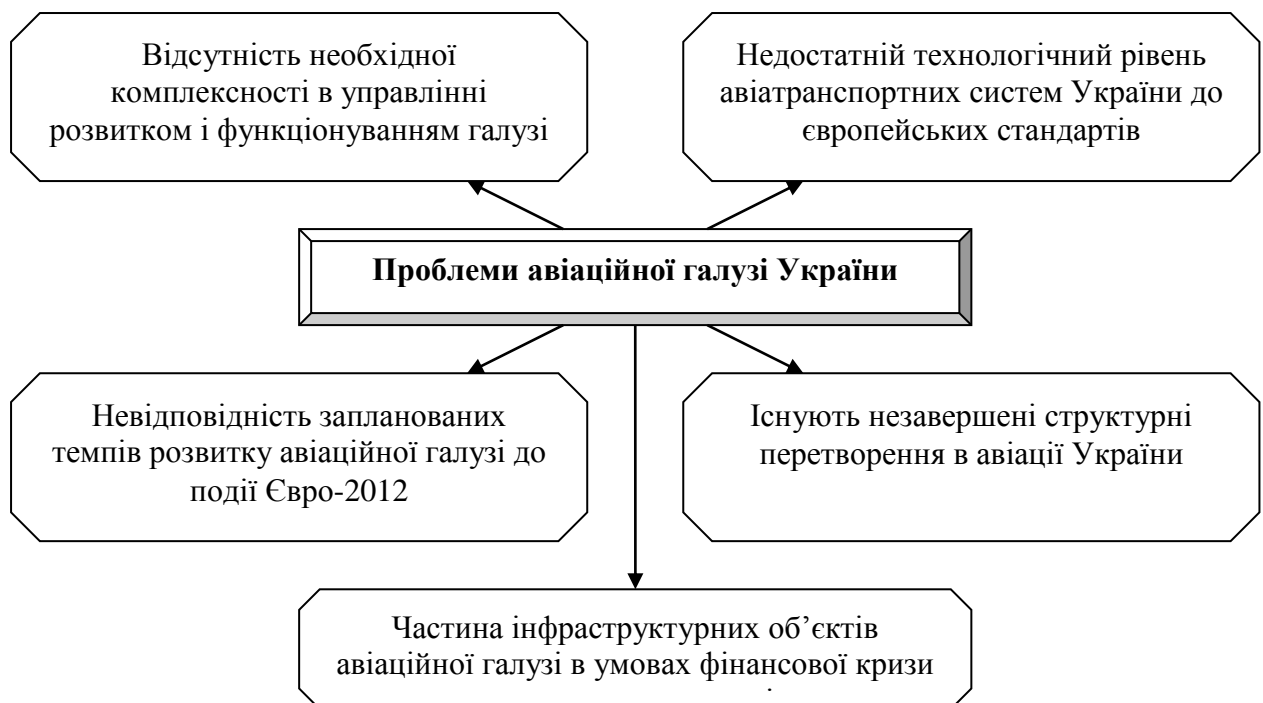

Рисунок 1. Системні проблеми авіаційної галузі України

У стратегії інвестиційної діяльності щодо розвитку авіапідприємств України, важливу роль відіграватиме науково обґрунтоване визначення

пріоритетних напрямів інвестування, доведення їх відповідності державним інтересам в авіаційній галузі, програмним цілям національного відродження, швидкого подолання економічної кризи і досягнення стабілізації та зростання рівня авіації України.

Безумовно, треба значно активізувати розробку й застосування новітніх технологій в авіаційній сфері, визначених як загальнодержавні пріоритети. Для цього треба спрямувати фундаментальну і прикладну науку, науково-технологічні комплекси і машинобудівну промисловість на створення саме таких конкурентоспроможних технологій під замовлення авіапідприємств України та Світу.

З цих позицій обсяги як внутрішніх нагромаджень і кредитних ресурсів, так і дійсного припливу іноземних інвестицій, які нерідко не доходять до реалізації конкретних інвестиційних авіапроектів України, є незначними для масштабів економіки України. Значна частина іноземних кредитів направляється не на пряме виробниче інвестування авіаційної техніки і не на сучасне її технологічне оновлення, а на купівлю необхідних технічних засобів та на поточні потреби, що лише збільшує заборгованість авіапідприємств країни, без їхньої перспективи розвитку.

Важливою проблемою реалізації дієвих інвестиційних механізмів в авіаційній галузі України є розробка основ державного інвестиційного аудиту, який забезпечував би достатню наукову основу та всебічну якісну оцінку здійснення інвестування вітчизняних авіапідприємств.

Проводячи інвестиційний аудит авіапідприємств, слід аналізувати рівень ринкової доцільності інвестиційного авіапроекту, що може бути розрахований, як:

$$P_{\text{ДА}} = \frac{V_A}{V_{\text{НСН}}} \times \left(d_1 \frac{N_{\text{ІІО}}}{N_{\text{ІАА}}} + d_2 \frac{N_{\text{ІІН}}}{N_{\text{ІАА}}} \right), \quad (1.1)$$

де

V_A – запланована вартість авіапроекту;

$V_{\text{НСН}}$ – середня зважена вартість (собівартість) виготовлення одиниці аналогічної авіатехніки;

$N_{\text{ІАА}}$ – обсяги виробництва авіатехніки;

$N_{\text{ІІО}}$ – обсяги продажів в Україні;

$N_{\text{ІІН}}$ – обсяги продажів в Світі;

d_1 і d_2 – аналогічні коефіцієнти, отримані експертним шляхом щодо потреби в результатах досліджуваного виду діяльності на території України (d_1) та за її межами (d_2).

Організаційно-економічний механізм, найважливішими складовими якого є нормативно-правове, організаційне та економічне регулювання ефективності інвестиційної політики, сприятиме створенню такого макросередовища, яке зумовить зростання інвестиційної активності та результативності інвестиційної діяльності авіатранспортних підприємств України.

З метою удосконалення управління ефективністю інвестицій на мікрорівні пропонується організаційна схема підвищення ефективності інвестиційної політики авіатранспортних підприємств (див. рис. 2).

Одним з найважливіших елементів даної схеми є вивчення впливу окремих факторів на віддачу вкладених ресурсів та виявлення резервів підвищення ефективності інвестиційної політики авіатранспортних підприємств.

Рисунок 2. Організаційна схема підвищення ефективності інвестиційної політики авіатранспортних підприємств

Наступним елементом організаційної схеми підвищення ефективності інвестиційної політики авіатранспортних підприємств на мікрорівні є розробка конкретних заходів, що сприятимуть підвищенню ефективності інвестицій, а саме: оптимізація джерел інвестиційних ресурсів та прогнозне оцінювання ефективності інвестиційної політики.

Для активізації інвестиційного процесу необхідне використання не тільки чисто економічних і фінансових методів, але і відповідні елементи адміністративної системи, оскільки тільки фінансово-економічні методи в умовах нестабільної економіки не дають бажаних результатів, а вільні

фінансові ресурси прямують не в інвестиції, а вивозяться за межі України, в країни із стабільнішою економікою і відносно високим рівнем доходу на інвестиційний капітал.

Прискорення інвестиційної діяльності можливе тільки в умовах як макростабілізації, так і поліпшення положення справ на мікрорівні. Необхідна тривала (не менше 3-5 років) грошово-кредитна і фінансова стабілізація, щоб створити необхідні стимули для прискорення інвестиційного процесу.